

Іваненко В.С.

здобувачка вищої освіти факультету менеджменту,

Курепін В.М.

к.е.н., доцент,

доцент кафедри методики професійного навчання,

Миколаївський національний аграрний університет,

м. Миколаїв

ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ І ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Формування сучасного інформаційного суспільства зумовлене розвитком інформаційних процесів та зростанням значущості інформації у всіх сферах суспільної життя. Такий процес актуалізує потребу в накопиченні відомостей про стан соціуму, їх контролі, упорядкуванні та цільовому використанні в інтересах державного управління. Взаємодія органів влади із засобами масової комунікації набуває системного характеру, утворюючи специфічну мережу відносин, через яку реалізується державна інформаційна політика. Вона функціонує як механізм формування громадської думки та водночас виступає інструментом регуляції та контролю політичних процесів у суспільстві.

У сучасних умовах засоби масової інформації представлені кількома основними видами, кожен з яких має власні функціональні особливості та вплив на суспільство. Телебачення виступає комплексом аудіовізуальних повідомлень, призначених для одночасного слухового та зорового сприйняття. Його контент формується у вигляді послідовності взаємопов'язаних кадрів та охоплює широкий спектр інформації - від політичної, культурної, освітньої та комерційної до розважальної. У поєднанні з рекламою телебачення стає потужним інструментом впливу на суспільство.

Інтернет є глобальною системою взаємопов'язаних комп'ютерних мереж, що забезпечує зберігання, передавання та обробку інформації. На його основі функціонує Всесвітня мережа. Радіомовлення визначається як різновид бездротового зв'язку, у якому передавання сигналу здійснюється за допомогою радіохвиль, що поширюються. Друковані видання охоплюють інформаційні продукти, відтворені поліграфічними засобами, серед яких книги, журнали, газети та збірники, що забезпечують поширення знань, культурних надбань.

У демократичній правовій державі засоби масової інформації мають не лише зберігати свободу та незалежність у здійсненні своєї професійної діяльності, а й вибудовувати ефективні канали взаємодії з органами публічної влади та управління. Така взаємодія спрямована на забезпечення реалізації інтересів особистості та сприяє утвердженню принципів вільної взаємодії [1, с. 301].

У сучасних умовах діяльність засобів масової інформації виступає потужним інструментом впливу публічної влади на громадські процеси,

формування політичної та правової свідомості громадян. Водночас ЗМІ виконують функцію задоволення інформаційних потреб населення, представляючи інтереси як окремих осіб чи соціальних груп, так і суспільства загалом. Важливою особливістю цього інструменту є забезпечення можливості висловлення громадської думки та здійснення громадського контролю за діяльністю влади.

У зв'язку з цим особливого значення набуває чіткого визначення каналів взаємодії між засобами масової інформації та публічною владою [2, с. 791]. Ефективна побудова такого діалогу сприятиме взаємній користі: органи державної влади та місцевого самоврядування отримують можливість надавати офіційну інформацію з першоджерела, встановлювати відкриту комунікацію з громадянським суспільством, роз'яснювати сутність прийнятих управлінських рішень.

Переваги використання засобів масової інформації в процесі формування громадської думки, розвитку суспільства та держави полягають у кількох ключових аспектах. По-перше, вони забезпечують можливість вільного доступу громадян до достовірної та актуальної інформації, що є основою для усвідомленої участі в громадській житті.

По-друге, ЗМІ створюють для органів публічної влади ефективну комунікаційну площадку, яка дозволяє розробляти та реалізовувати державні рішення за умов активного залучення населення. По-третє, засоби масової інформації відкривають для особистості та соціальних груп канали висловлення власних поглядів і позицій, сприяючи розвитку плюралізму та демократичного діалогу. Нарешті вони формують інституційні механізми суспільного контролю за перебігом політичних процесів, що підсилює прозорість та підзвітність [3, с. 189].

У ході проведеного дослідження з'ясовано, що однією з ключових проблем інформаційного розвитку України залишається недостатня присутність незалежних засобів масової інформації поряд із державними. На сучасному етапі можна констатувати лише процес поступового формування національного інформаційного простору, у структурі якого переважають саме державні медіа. Це зумовлює необхідність активного залучення публічної влади до створення сприятливих умов у взаємодії з засобами масової інформації [4, с. 130].

Одним із можливих кроків у цьому напрямі може стати організація форматів відкритої комунікації, таких як «круглі столи», прес-конференції, брифінги та інші публічні заходи, що забезпечуватимуть журналістам доступ до інформації про діяльність посадових осіб, а також державних, регіональних та місцевих інституцій. У сучасних українських реаліях взаємодія засобів масової інформації з органами влади все ще значною мірою визначається контролем останніх над провідними інформаційними каналами, які функціонують у цій сфері, що вказує на потребу поступового посилення незалежності медійної середовища.

З огляду на це доцільним є формування інтегрованої системи взаємодії між органами публічної влади та засобами масової інформації як на державному, так

і на регіональному рівнях. Така система має забезпечувати населення об'єктивною, своєчасною, актуальною та концептуально виваженою інформацією [5, с. 293], що сприятиме підвищенню довіри громадян до інститутів влади, зниження рівня політичної напруги у суспільстві.

Отже, поєднання інформаційного впливу центральних та регіональних засобів масової інформації часто зумовлює формування у громадян певної байдужості до стану справ у регіоні їхнього проживання та до політичних процесів, що відбуваються на місцевому рівні. Це створює ризик інформаційного дисбалансу, коли пріоритетність загальнонаціональної інформації нівелює значущість регіональних проблем. У зв'язку з цим доцільним створення інтегрованої системи взаємодії публічної влади та засобів масової інформації на державному та регіональному рівнях для забезпечення об'єктивної, своєчасної, актуальної та продуманої інформації населення України та розташованих на їх територіях місцевих утворень.

Список використаних джерел

1. Сухорукова А. Л. Вплив комунікативної складової на систему прийняття державноуправлінських рішень // Екологічні та соціальні аспекти розвитку економіки в умовах євроінтеграції : тези доповідей Х всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 25-27 жовтня 2023 року) / за ред. Г.В. Табацької. Миколаїв : МНАУ, 2023. С. 300-302. <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/16593>.

2. Професійна мобільність та безпека: як ефективно використовувати соціальні мережі для кар'єрного розвитку / І. В. Бацуровська, Г. С. Кашина, В. М. Курепін, В. В. Любарець. Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»). 2025. № 2(32). С. 787-799. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-2\(32\)-787-799](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-2(32)-787-799).

3. Орешко К. Ф. Тимчасова управлінська модель міської влади Миколаєва під час війни: наслідки та виклики. Правові засади організації та здійснення публічної влади : матеріали VII міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої світлій пам'яті доктора юридичних наук, професора, академіка-засновника НАПрНУ, першого Голови Конституційного Суду України Леоніда Петровича Юзькова (м. Хмельницький, 17 травня 2024 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2024. С. 189-192. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/18497>.

4. Курепін В. М. Іваненко В. С. Взаємодія місцевих органів влади та засобів масової інформації як фактор реалізації інформаційної політики при надзвичайних ситуаціях. Modern Economics. 2025. № 49(2025). С. 124-132. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V49\(2025\)-17](https://doi.org/10.31521/modecon.V49(2025)-17).

5. Сухорукова А. Л., Брильова М. О. Тенденції та перспективи розвитку маркетингу вітчизняних компаній у воєнний та повоєнний час // Інноваційна модернізація економіки України в умовах євроінтеграційних процесів : матеріали VIII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, (м. Кременчук, 27-28 листопада 2023 року). Кременчук : КрНУ, 2023. С. 292-294. <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/16420>.